

Tiesības tikt aizmirstam

Kā panākt, lai no "Google" meklēšanas rezultātiem tiek izdzēsta nevēlama informācija? Laikā, kad arvien svarīgāka kļūst reputācija digitālajā vidē, atbilde uz šo jautājumu varētu būt nepieciešama arvien lielākam cilvēku skaitam. Domāju, daudzi apzinās, ka informācija internetā ir publiski pieejama uz mūžu, un ir maza iespēja kontrolēt tās izplatību. Tas nozīmē, ka jaunībā pieļauto kļūdu sekas var būt jūtamas arī daudzus gadus vēlāk.

Cilvēkiem ir unikālas spējas, ko roboti nekad neaizvietos

Lai gan tehnoloģijas, tostarp robotika un mākslīgais intelekts nepārtraukti attīstās un pilnveidojas, jāņem vērā, ka roboti nekad pilnībā neaizstās cilvēkus. Bailes no tā ir radušās zinātniskās fantastikas darbu iespaidā.

Mākslīgais intelekts – palīgs mācībās vai plaģiātisma rīks?

Gimenes studija

Dalīties:

3. februāris, 18:20

Vecāki un bērni

Autori: LSM.lv Dzīvesstila redakcija, "Gimenes studija" (Latvijas Radio raidījums ģimenēm)

Mūsdienu tehnoloģijas, tostarp mākslīgais intelekts un "Chat GPT" lietotne, rada jaunus plaģiātisma riskus, taču vienlaikus tās var pielietot pareizi un iekļaut mācību procesā. Mākslīgais intelekts var būt noderīgs rīks, ja to pielieto pietiekami kvalitatīvi un radoši, Latvijas Radio raidījumā "Gimenes studija" vērtēja eksperti.

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Uzdodoties par likumsargiem, internetā izkrāpj naudu. Speciālistu ieteikumi drošībai

4. studija

Dalīties:

11. marts, 16:02 | [Medijpratība](#) | Autori: [4. studija \(LTV raidījums\)](#)

Ar e-pasta vēstulēm, kuras it kā parakstījušas augsta ranga drošības dienestu amatpersonas un kurās sūtījuma saņēmējam uzrādīti dažādi pārkāpumi interneta satura lietošanā, viltus likumsargi izkrāpj naudu. Drošības speciālisti aicina kritiski izvērtēt sūtījuma saturu, nereagēt uz aizdomīgām vēstulēm internetā un nevērt vaļā pievienotās saites.

 Raksturo problēmu vienā teikumā!

 Izsaki savu viedokli par problēmu!

 Mini vienu faktu par problēmu!

 Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

 Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

 Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Mākslīgais intelekts beidzot apmācīts runāt labā latviešu valodā

Radīta mākslīgā intelekta balss, kas runā latviešu valodā un ir grūti atšķirama no dzīva cilvēka runas. Plaši zināmais tulkošanas un mākslīgā intelekta runas tehnoloģiju attīstītājuzņēmuma "Tilde" speciālisti jau strādā pie jaunas lietotnes.

 Raksturo problēmu vienā teikumā!

 Izsaki savu viedokli par problēmu!

 Mini vienu faktu par problēmu!

 Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

 Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

 Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Interneta krāpnieki turpina izmantot iedzīvotāju uzticību

Pēdējo mēnešu laikā policija visā Latvijā saņem arvien vairāk iesniegumu no iedzīvotājiem, kuri cietuši no starptautiskām krāpšanu shēmām. Visbiežāk noziedznieki, uzdoties par banku darbiniekiem, zvana un izkrāpj banku piekļuves datus, uzdodas par finanšu speciālistiem un piedāvā ieguldīt naudu finanšu platformās, izsūta krāpnieciskus e-pastus un pat iesaistās privātās sarakstēs sociālajos tīklos ar potenciālajiem upuriem, cenšoties iegūt uzticību un lūdzot pārskaitīt naudu neapskaužamu sadzīves situāciju risināšanai, kurās it kā nokļuvuši. Valsts policija atgādina iedzīvotājiem nebūt pārlieku uzticīgiem, sargāt savu personīgo informāciju, ne pa telefonu, ne rakstiski nevienam neatklāt savu banku kontu piekļuves datus, nevērt valjā aizdomīgos e-pastos saņemtas saites un kritiski vērtēt no nepazīstamām personām saņemtu informāciju!

 Raksturo problēmu vienā teikumā!

 Izsaki savu viedokli par problēmu!

 Mini vienu faktu par problēmu!

 Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

 Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

 Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Eksperti: Viltus zīñas var salīdzināt ar infekciju, kas apdraud sabiedrības veselību

 Raksturo problēmu vienā teikumā!

 Izsaki savu viedokli par problēmu!

 Mini vienu faktu par problēmu!

 Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

 Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

 Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

«ChatGPT» fenomens, tā ieguvumi un iespējamie riski. Skaidro eksperti

Zināmais nezināmajā

Dalīties:

27. februāris, 8:28

Tehnoloģijas un zinātne

Autori: LSM.lv Dzīvesstila redakcija, "Zināmais nezināmajā" (Latvijas Radio raidījums)

"ChatGPT" ir bots, kas spēj cilvēku vietā radīt dažādus tekstu par vispārīgām tēmām – esejas, pārdomas, pat motivācijas vēstules, taču pie specifiskiem jautājumiem tas sāk pieļaut būtiskas kļūdas, tāpēc cilvēku īsti aizstāt nespēj, Latvijas Radio raidījumā "Zināmais nezināmajā" vērtēja politikas doktors, dezinformācijas pētnieks Mārtiņš Hirss un Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūta Mākslīgā intelekta laboratorijas vadošais pētnieks Pēteris Paikens.

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Neapdomīgas pusaudžu publikācijas internetā var izmantot pazemošanai

Neapdomīga rīcība virtuālajā vidē bieži pusaudžus noved pie pazemošanas. *WhatsApp* ir vide, kurā visvairāk tiek izvērsta emocionāla jauniešu pazemošana. Jauniešu zināšanas par drošu internetu, vecāku, jauniešu un pedagoģu sadarbību var pasargāt pusaudžus no nevēlamām sekām.

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Mobilā interneta patēriņš turpina strauji augt, bet sarunu ilgums sarūk

Pērn mobilā interneta lietotājs patērējis vidēji 42 GB mēnesī – par 18% vairāk nekā 2021. gadā, kamēr zvanu minūšu ilgums un nosūtīto īsziņu skaits samazinājies, liecina Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (SPRK) apkopotie dati par elektronisko sakaru komersantu rādītājiem 2022.gadā.

 Raksturo problēmu vienā teikumā!

 Izsaki savu viedokli par problēmu!

 Mini vienu faktu par problēmu!

 Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

 Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

 Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Pandēmijā skolēnu mobings pielāgojas interneta videi. Kā to novērst?

Pandēmijas laikā arī mobings pielāgojies interneta videi. Tur var būt izglītojošs vai izklaidējošs saturs, piemēram, smiekligi video kuriozi, ēdienu receptes vai modes padomi, bet neapšaubāmi jaunie mediji ir arī auglīga vide, kur attīstīties kibermobingam. Kas pa šo laiku izdarīts, lai Latvija vairs nebūtu līdere mobingā?

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Sabiedrībā zināmiem cilvēkiem sāp anonīmo komentētāju ķengas internetā (1)

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Tu skaties uz citu laimīgo dzīvi, un tev skauž. Atklāti par to, ko psihei nodara "Facebook" un "Instagram" bildītes ▶ 37

SKAISTUMS

2018. gada 6. augustā 06:30 Inguna Mukāne · "Patesā Dzīve"

Skaudība – viens no jaunākajiem cilvēces netikumiem – pastāvējusi vienmēr un daudzās kultūrās pielīdzināta nāves grēkam. Skaudībai, ko mēs izjūtam šajā gadsimtā, ir pavism jauns kultūras konteksts. Tā ir dzimusi no sociālajiem medijiem, vairumam to lietotāju pat neapjaušot, ka viņi tiek ar to saindēti un pēc tam izmantoti.

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Kas rada FOMO jeb bailes kaut ko palaist garām internetā?

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Pētījums: *Facebook* rosīna greizsirdību un skaudību

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Aptauja: teju puse vecāku nezina, ko internetā dara viņu bērni

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Ko darīt, ja bērns atkarīgs no telefona. Kā atšķirt: atkarīgs vai aizrautīgs?

Ieteikt

Aija Geida

9:00, 8. jūnijus 2018

Mobilais telefons mūsu ģimenē ir kā sērga, bērnam tas kļuvis pats svarīgākais, nešķiras no tā ne brīdi. Ir ļoti pasliktinājušās attiecības ģimenē. Vai ir kādi veidi, kā var labot radušos situāciju? Mēģinājām noņemt telefonu, bērns nerunā, saka, ka ienīst mūs. Ilga Rīgā

 Raksturo problēmu vienā teikumā!

 Izsaki savu viedokli par problēmu!

 Mini vienu faktu par problēmu!

 Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

 Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

 Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Kas notiek ar latviešu valodu? Saruna ar dzejnieci un latviešu valodas skolotāju Ivetu Ratinīku

Nenoliedzami, sava loma valodas noplicināšanā un sintakses ignorēšanā ir sociālajiem tīkliem un interneta vietnēm.

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Arī par sīku krāpšanu internēta tagad var draudēt reāls cietumsods

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Sociālo tīklu krāpnieki aktivizējas: populārākās shēmas

Tā kā sociālajos tīklos ir viegli izveidot viltus profili un mērķtiecīgi sasniegt vajadzīgo auditoriju, atbilstoši vecumam, ienākumu līmenim, pirkumu vai skatījumu vēsturei, pērn sociālie tīkli kļuva par vienu no ienesīgākajām platformām, kur krāpniekiem izraudzīties savus upurus. Novērojumi liecina, ka visbiežāk tiek apkāpti 18–39 gadus veci iedzīvotāji – aktīvākie interneta patērētāji. Finanšu krāpniecības upuri “uzķeras” uz it kā nevainīgām reklāmām, ierakstiem vai saņem vēstules, kas mudina uz noteiktu rīcību.

 Raksturo problēmu vienā teikumā!

 Izsaki savu viedokli par problēmu!

 Mini vienu faktu par problēmu!

 Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

 Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

 Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Tieessaistē nopludināti aptuveni 10 000 Latvijas interneta lietotāju dati

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Internetā nopludināti 533 miljonu “Facebook” lietotāju tālruņu numuri un personas dati

Kāds zema līmeņa hakeru foruma lietotājs sestdien, 3.aprīlī, bez maksas tiešsaistē publicējis simtiem miljonu “Facebook” lietotāju tālruņu numuru un personas datu, vēsta “Businessinsider.com”.

 Raksturo problēmu vienā teikumā!

 Izsaki savu viedokli par problēmu!

 Mini vienu faktu par problēmu!

 Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

 Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

 Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Vai pasaule gatava lielam tehnoloģiju lēcienam - nākotnes internetam?

Metaversu visbiežāk dēvē par virtuālo 3D pasauli vai virtuālā realitātē balstītu nākotnes internetu (pretēji divdimensionālai interneta pieredzei). Tas tiek dēvēts arī par nākamo lielo tehnoloģiju evolūcijas soli un nākamo digitālās transformācijas vilni. Metaversss ir agrīnā tapšanas stadijā, līdz ar to rezultātu ir grūti prognozēt.

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Kā iepirksimies internetā nākotnē?

Vēl pavisam neesen kā liela un mazliet biedējoša inovācija šķita bezkontakta maksājumu kartes. Bija daudz neskaidro jautājumu. Vai tiešām pietiek tikai nopīkstināt? Ja nu kāds ar īpašu ierīci noiet gar manu somu un noņem naudu no bankas kartes? Līdzīgi kā jebkurai jaunai tehnoloģijai, jāpaiet kādam laika posmam, lai pierastu pie jaunā risinājuma. Līdzīgi pieredzējām straujas izmaiņas interneta iepirkšanās procesā. Divu gadu laikā uzradās iepriekš pat neizsapnoti pakalpojumi – pārtikas pasūtīšana uz mājām stundas laikā, bezmaksas preču piegāde ar bezmaksas atgriešanu un daudzi citi pakalpojumi, kuri iepirkšanos internetā padara par aizvien patīkamāku alternatīvu klātiese veikalu apmeklēšanai. Tomēr ir skaidrs, ka attīstības ceļš nav apstājies un tuvākajos gados varam sagaidīt vēl daudzas inovācijas interneta iepirkšanās pasaulei. Par to, kādas tās varētu būt un, kuras sagaida pircēji stāsta daudzfunkcionālā maksājumu pieņemšanas risinājuma "Klix" ekspertu komanda.

 Raksturo problēmu vienā teikumā!

 Izsaki savu viedokli par problēmu!

 Mini vienu faktu par problēmu!

 Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

 Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

 Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Bez tiem nevaram iedomāties dzīvi internetā jeb kādēl ir svarīgi pievērst uzmanību algoritmiem

 Raksturo problēmu vienā teikumā!

 Izsaki savu viedokli par problēmu!

 Mini vienu faktu par problēmu!

 Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

 Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

 Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Pētījums: cilvēki joprojām apdraud savu drošību internetā

Interneta lietotāji visā pasaulē joprojām nav iemācījušies efektīvi izmantot paroles, lai aizsargātu sevi tiešsaistē.

Kaspersky pētījumi liecina, ka ļaudis apdraud savu drošību internetā, pieņemot nepareizus lēmumus par parolēm un pieļaujot vienkāršas paroļu kļūdas, kam var būt tālejošas sekas.

 Raksturo problēmu vienā teikumā!

 Izsaki savu viedokli par problēmu!

 Mini vienu faktu par problēmu!

 Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

 Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

 Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Minecraft skolā izglītības saturu pasniegs caur datorspēli

Vai skolas mācību vielu var sekmīgi apgūt caur virtuālu spēli? Kādas prasmes un īpašības šāda alternatīva apmācību metode palīdz attīstīt bērnos? Uz šiem un citiem jautājumiem par mūsdienīgām izglītības metodēm atbildēs tehnoloģiju uzņēmumu Microsoft Latvia un Datorzinību centrs pārstāvji, atklājot Latvijā pirmo Minecraft Skolu.

 Raksturo problēmu vienā teikumā!

 Izsaki savu viedokli par problēmu!

 Mini vienu faktu par problēmu!

 Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

 Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

 Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Latvijas ģimenēs reti sarunājas par digitālajām aktivitātēm

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Skolēni ātri seko interneta «izaicinājuma modei». Speciālista ieteikumi, kā jauniešiem mācīt seku sakarības

 Raksturo problēmu vienā teikumā!

 Izsaki savu viedokli par problēmu!

 Mini vienu faktu par problēmu!

 Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

 Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

 Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

Eksperти brīdina par bērnu dzīvībai un veselībai bīstamu izaicinājumu popularitāti sociālajos tīklos

Raksturo problēmu vienā teikumā!

Izsaki savu viedokli par problēmu!

Mini vienu faktu par problēmu!

Pastāsti, ko esi dzirdējis par šo problēmu!

Pastāsti, kā, tavuprāt, šo problēmu risināt!

Pastāsti, kāpēc, tavuprāt, šī problēma, situācija radās!

DROSS
INTERNETS.LV